

УДК 378:811

ОКСАНА СКОРОБАГАТА

Глухівський національний педагогічний університет імені О.П. Довженка

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ВТОРИННОЇ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Статтю присвячено проблемі формування вторинної мовної особистості майбутнього вчителя-словесника. Основна увага автора приділена аналізу поняття «мовна особистість», «вторинна мовна особистість». Відзначається кореляція ступеня сформованості вторинної мовної особистості з її здатністю до здійснення міжкультурної комунікації. Автором здійснено спроби окреслити узагальнену структуру вторинної мовної особистості майбутнього вчителя іноземних мов, визначити основні умови формування вторинної мовної особистості в теорії та методиці навчання іноземних мов.

***Ключові слова:** підготовка вчителя іноземних мов, міжкультурна комунікація, мовна особистість, вторинна мовна особистість.*

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Педагогічна Конституція Європи наголошує на тому, що найважливішою компетентністю педагога ХХІ століття повинна стати та, яка сприятиме благополуччю кожної дитини і формуватиме її багатий духовний світ. Тому система сучасної освіти зорієнтована на «...формування повноформатного суб'єкта європейського процесу – людини глибоких знань і культури, носія гуманістичної філософії, світогляду і моралі, національних і загальнолюдських цінностей, на виховання вмінь, потреби і прагнення їхньої реалізації в європейському і світовому життєвому просторі» [2].

Розширення сфери міжкультурної взаємодії в умовах глобалізованого комунікативного простору, який також підвищує і функціональні можливості в професійній сфері, стає одним із факторів вдосконалення якості професійної підготовки вчителів іноземних мов у вищих навчальних закладах освіти. Ми підтримуємо позицію тих дослідників, які вважають, що міжкультурна комунікація забезпечується завдяки розвитку рис вторинної мовної особистості (І. І. Халеева,). У зв'язку з цим назріває необхідність переосмислення концепції професійної підготовки вчителя іноземних мов.

Професійна й особистісна самореалізація майбутнього вчителя-словесника відбувається за допомогою іноземного слова, іноземної мови, іншомовної діяльності. Саме тому пошуки шляхів підготовки фахівця, який спроможний забезпечити виховання вторинної мовної особистості школяра через іншомовну комунікацію, нині перебувають у полі зору багатьох дослідників. Відтак виникає потреба у створенні умов для підготовки висококваліфікованих педагогів, здатних задовільнити потреби суспільства в найрізноманітніших сферах людської діяльності, зокрема в галузі іншомовної освіти. Зазначимо, що невіддільна від розуміння вторинної мовної особистості, є вторинна мовна особистість вчителя іноземної мови, оскільки саме вона відіграє важливу роль у іншомовному вихованні та іншомовній освіті майбутніх поколінь. Саме від культури його мовлення, його інтелектуальних якостей залежить витворення нових комунікативних стратегій, створення позитивної атмосфери іншомовного спілкування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Незаперечно, що в

умовах активного формування глобалізованого комунікативного простору питання адекватності взаєморозуміння партнерів по спілкуванню, які є представниками різних лінгвосоціумів, привертають гостру увагу дослідників. Невипадково поняття «вторинної мовної особистості» як показника здатності особистості брати повноцінну участь у спілкуванні на міжкультурному рівні було введено в ужиток під час розробки теорії розуміння іншомовного мовлення [6]. Учені-дослідники розкривають зміст поняття, розробляють структуру й визначають рівні сформованості вторинної мовної особистості, виокреслюють аспекти вивчення мовної особистості й технології її формування.

Разом з тим, тривають дискусії відносно доцільності виділення теорії вторинної мовної особистості із загальної теорії мовної особистості (Ю. М. Караулов, О. О. Леонтьєв та інші). Ми хочемо приєднатися до позиції вітчизняних дослідників, які вважають, що формування вторинної мовної особистості повинно стати не просто метою іншомовної підготовки, а стратегічною ціллю державної політики України. В рівні сформованості вторинної мовної особистості ми вбачаємо критерій ефективності системи іншомовної підготовки країни і хочемо підтримати точку зору тих дослідників, які завдання формування вторинної мовної особистості вважали пріоритетним під час підготовки фахівців у ВНЗ (М. Г. Євдокимова, А. В. Мариничева та інші). На нашу думку, на вирішення завдання формування вторинної мовної особистості повинна бути спрямована вся система підготовки майбутнього вчителя іноземних мов.

Загальновідомо, якою важливою є роль особистості у творенні і збереженні культури, духовності, мови, історії. Тож сучасній школі насамперед потрібен вчитель, який вільно послуговується іноземними мовами, є людиною культури, володіє цілісними системними знаннями іноземної мови й іншомовного мовлення, сповідує принципи полікультурності й шанує виховні цінності інших народів, уміє захопити кожного учня емоційним іншомовним словом і через нього формувати особистість із розвиненим умінням приймати інші культури.

Метою цієї статті є визначити засади формування вторинної мовної особистості в умовах сучасного вищого навчального закладу з урахуванням активного формування глобалізованого комунікативного простору.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Метою формування вторинної мовної особистості майбутнього вчителя іноземних мов для об'єднаної Європи є підготовка фахівця, який готовий навчити дітей здійснювати міжкультурну комунікацію, сформувати у них уміння і навички виявляти національно-культурні особливості за допомогою різноманітної палітри мовностилістичних засобів, притаманній іноземній мові, що вивчається.

Аналіз наукових розвідок з досліджуваної проблеми дозволяє констатувати, що мова про міжкультурну комунікацію може йти лише тоді, коли партнери по спілкуванню усвідомлюють факт «чужорідності» один одного. У зв'язку з чим «уміння взаємодіяти на міжкультурному рівні повинні спеціально формуватися, а сама номенклатура таких умінь може і (повинна) різнитися залежно від контингенту тих, кого навчають» [5]. В наш час ми можемо говорити лише про формування рис вторинної мовної особистості вчителя, який би володів професійно-педагогічними якостями та іноземними мовами і міг би спілкуватись в мультілінгвальному просторі на міжкультурному рівні. Ураховуючи той факт, що у нашій країні наразі існують взагалі проблеми з володінням іноземними мовами, в процесі підготовки майбутнього вчителя іноземних мов до професійної діяльності ми можемо лише закласти фундамент для формування основ вторинної мовної особистості школярів. За умови результативності іншомовної підготовки у педагогічному ВНЗ майбутні вчителі іноземних мов володітимуть знаннями, уміннями та навичками, що відповідають загальноєвропейським стандартам, вища освіта України отримає реальні підстави для формування вторинної мовної особистості майбутнього вчителя іноземних мов.

У зв'язку з цим вважаємо наголосити на тому, що «вторинна мовна особистість» – це нова і важлива якість мовної особистості, яка характеризує соціально активний прошарок сучасного суспільства. Цей факт необхідно враховувати під час лінгвокогнітивного моделювання сучасної системи підготовки вчителя іноземних мов, оскільки спектр соціально значущих готовностей у вчителя-білінгвала значно ширший від того «набору готовностей», який характеризує одномовного педагога. Тому вважаємо детальніше зупинитися на категорії «мовна особистість» і «вторинна мовна особистість», щоб визначитися з ознаками вторинної комунікативної професійної особистості вчителя іноземних мов.

Пріоритет у створенні теорії мовної особистості належить Ю. М. Караулову, який під нею розуміє «сукупність здатностей і характеристик людини, що обумовлює створення і сприйняття нею текстів, які різняться ступенем структурно-мовної складності, глибиною та точністю відображення дійсності та цільовим напрямком» [1]. І. І. Халєєва пов'язала цю концепцію із комунікацією на міжкультурному рівні. Дослідниця стверджує, що для здійснення міжкультурної комунікації необхідно, поступово переводячи другу мову в статус «нечужої», формувати вторинну мовну особистість. Тобто людину, яка здатна проникати в «дух» мови, що вивчається, в культуру того народу, з яким повинна здійснюватися міжкультурна комунікація [4].

Цікавим для нашого дослідження є визначення вторинної мовної особистості, запропоноване А. М. Плеховим, який під нею розуміє комунікативно-активний суб'єкт, здатний більш-менш пізнавати, описувати, оцінювати, перетворювати оточуючу дійсність і брати участь у спілкуванні з іншими людьми засобами іноземної мови в іншомовно-мовленнєвій діяльності [3]. Серед напрямів формування вторинної мовної особистості вчителя іноземних мов особливу увагу привертає функціонально-стилістичний підхід, відповідно до якого розвиток умінь вільно володіти нормами усної і писемної іноземної мови, цілеспрямоване й майстерне використання іноземної мови в різноманітних комунікативних ситуаціях забезпечує успішне формування рис досліджуваної нами якості.

Дослідники проблем міжкультурної комунікації зазначають, що взаєморозуміння партнерів по спілкуванню залежить від ступеню співпадіння їхніх картин світу [10]. Тож, з метою реалізації комунікативного підходу при вивченні лінгвістичних курсів доцільним стає розвиток нової якості мовної особистості майбутнього вчителя іноземних мов, а саме – вторинної мовної особистості, яка опанувала лексикон (тобто вербально-семантичний рівень мови), тезаурус, що утворюють мовна та концептуальна картини світу, і прагматикон (тобто системі діяльнісно-комунікативних потреб) типового представника країни, мова якої вивчається [6].

Незважаючи на той факт, що лінгводидакти акцентують на схожості організації мовної та «вторинної» мовної особистості, вважаємо процес лінгводидактичного моделювання нової якості майбутнього вчителя на основі вже сформованої і яка сприймається самою особистістю як невід'ємна частина власного «Я» має свої особливості.

Перш за все, значущим для розвитку комунікативної здібності майбутнього вчителя стає нульовий рівень мовної особистості. При цьому зв'язки лексикона з вищими рівнями, що мають безпосередній вихід на лінгвокогнітивний простір соціуму, не є однозначними. Це робить неможливим лінійну реалізацію моделі вторинної мовної особистості.

Відповідно до теорії Ю. М. Караулова, на першому, вербально-семантичному рівні формування мовної особистості буде здійснюватись опанування лексикону. Не зважаючи на те, що цей етап формування вторинної мовної особистості відбуватиметься лише на рівні стереотипів, необхідно навчити студентів адекватно сприймати вербально-семантичний фонд мови, яка вивчається, свідомо сприймати цей фонд у різних формах функціонування тексту.

Другий, тезаурусний рівень передбачає розвиток мовної та когнітивної свідомості, яка притаманна носіям мови, що вивчається. І. І. Халєєва поділяє цей рівень на два підрівні: «тезаурус-1» і «тезаурус-2». На першому відбувається формування мовної свідомості, в основі якої лежить мовна картина світу. Цей підрівень має безпосередній зв'язок із асоціативно-вербальною природою мови. Другий підрівень співвідноситься власне зі знаннями про світ, що формують когнітивну свідомість і тим самим загальною картину світу на рівні концептуальної системи.

На тезаурусному рівні постає завдання навчити студентів розпізнавати мотиви особистості, становлення та розвиток якої відбувався в умовах іншої спільноти, в умовах домінування іншої системи цінностей. Ми можемо говорити про ефективність навчання іноземних мов у тому випадку, коли студент зможе досягти розуміння повідомлення і зробити комунікативно-релевантні висновки не лише на основі декодування інформації внаслідок використання мовних знань. Особливого значення набуває вміння вибудовувати власну стратегію розуміння того, про що хотів повідомити співрозмовник, який у свою чергу спирався на власну систему образів. Отже, формування вторинної мовної особистості можна вважати досягнутим, якщо у когнітивній свідомості студентів будуть накопичені образи, аналогічні тим, якими володіють носії мови.

Справді, на початку 21 століття вимога лінгводидактів навчати іноземній мові в системі її культури стала цілком обґрунтованою [7; 8]. Наразі підкреслюється значущість лінгвокраїнознавства у формуванні здатності особистості до повноцінної міжкультурної комунікації. Між тим, науковцями доведено той факт, що формування соціальної компетентності особистості не має безпосереднього зв'язку з розвитком іншомовної комунікативної здібності [9].

Сама по собі актуальна тематика (наприклад, та, що опановується а межах аспекту «Мова масмедіа») без належного вкраплення національно-культурного та соціального інваріанта не сприяє встановленню кореляційних взаємозв'язків у картинах світу різних лінгвосоціумів. Отже, таке використання лексики не стає достатньою умовою для забезпечення взаєморозуміння партнерів по міжкультурній взаємодії. Це пов'язано з тим, що неносію мови форма вербалізації актуального концепту досить нечасто дає реальне уявлення про його актуальність, справжню соціальну значущість. Загалом концепт спирається на сукупне знання більшості членів спільноти та не вимагає експлікації. Тому, у випадку коли опанування одиниць, що маркують значущі для сучасної лінгвоспільноти події та явища, здійснюються неносієм мови, існує велика ймовірність, що буде зафіксовано головним чином «поверхнева інформація». Семантична цінність таких одиниць не отримає належного усвідомлення. Звідси впливає логічний висновок, що процес навчання іноземної мови можна вважати ефективним, якщо студенти змогли зрозуміти смисл повідомлення і зробити комунікативно-релевантний висновок не лише шляхом декодування інформації за рахунок використання мовних знань. Особливого значення набуває вміння вибудовувати відповідне припущення стосовно того, що мав на увазі співрозмовник, який спирався на свою національну систему уявлень та образів.

Отже, ми вважаємо, що у процесі підготовки майбутніх учителів іноземних мов до професійної діяльності неодмінно потрібно враховувати систему цінностей тієї лінгвоспільноти, мова якої ними вивчається. У зв'язку з чим необхідно занурення у масову свідомість носіїв мови до рівня «національно-культурних констант» та «соціокультурних змінних».

Відомо, що системоутворюючим фактором, який вибудовує всю структуру мовної особистості, є вищий, мотиваційний рівень. Одиницями такого рівня стають не слова та елементи тезаурусу, а діяльнісно-комунікативні потреби. Вони обумовлені всією парадигмою соціально-діяльної поведінки особистості і охоплюють мотиви, цілі, систему її цінностей та інтересів. Тож ми можемо зробити припущення, що відповідна структура релевантна і для вторинної мовно особистості, формування якої можна вважати

досягнутим, якщо у когнітивній свідомості студентів будуть накопичені образи, аналогічні тим, якими оперує носій мови.

Окреслюючи завдання формування вторинної мовної особистості вчителя іноземних мов вважаємо за необхідне враховувати позицію І. І. Халєєвої, яка полягає в тому, що формування відповідної особистості повинно полягати не лише в розвитку її здатності аналітично усвідомити унікальну специфічність іншої культури. Ефективним таким процес можна назвати лише тоді, коли майбутній вчитель за допомогою іноземної мови інтегрує в себе в собі елементи чужерідної культури [5].

У процесі такого навчання мова, що вивчається не відчувається іноземною по відношенню до своєї рідної. Вона стає ще однією мовою і культурою, які необхідно не лише вивчати, а «пропускати» через свою свідомість та світобачення. Лише сформована відповідним чином вторинна мовна особистість здатна занурюватися в «дух» мови, що вивчається, усвідомлювати культуру того народу, який говорить цією мовою. Тоді можна говорити про ефективність розвитку здатності до здійснення міжкультурної комунікації, що прямопропорційно корелює з володінням не лише знаковою системою, але й відповідною концептосферою на рівні рідної мови.

Як свідчить аналіз науково-методичної літератури й власна практика, основними умовами формування вторинної мовної особистості в теорії та методиці навчання іноземних мов є такі:

навчання іноземних мов неможливе без орієнтації на формування готовності до міжкультурної комунікації, міжкультурної взаємодії. Відповідно до цього навчання іноземних мов недопустиме лише на рівні оволодіння мовленнєвим кодом. Важливим компонентом процесу навчання повинно стати залучення до мовної картини світу її носіїв, до національної концептосфери;

виокремлені у структурі мовної особистості таких компонентів як тезаурус-1 та тезаурус-2 повинні стати базовими компонентами, без яких неможливе формування вторинної мовної особистості, здатної до ефективного міжкультурного спілкування. Тезаурус-2 співвідноситься зі знаннями про світ, що формують когнітивну свідомість і тим самим утворюють картину світу на рівні концептуальної системи;

найбільш складним і важливим завданням опанування культури країни, мова якої вивчається є проникнення до когнітивної сфери його носіїв і формування відповідного новоутворення в структурі мовної особистості того, хто цю мову вивчає.

Висновок із дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Отже, формування вторинної мовної особистості майбутніх учителів іноземних мов – це складний систематичний процес підготовки майбутніх фахівців до міжкультурної взаємодії з представниками країни, мова якої вивчається. У перспективі необхідна розробка й побудова цілісної системи формування здатності й готовності студентів до позитивної взаємодії з представниками іншої культури. Такі якості особистості можливо сформувати на основі толерантного ставлення до культури нації, мова якої вивчається через визначення специфіки концептосфер її представників, через уміння усвідомлення й співставлення того чи іншого культурного концепту в різних лінгвостільностях. Це в цілому буде сприяти збагаченню й розширенню базової концептосфери мовної особистості майбутнього вчителя іноземних мов.

Список використаних джерел

1. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность / Ю. Н. Караулов. – М. : Издательство ЛКИ, 2010. – 264с.
2. Педагогічна Конституція Європи [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://pedagog-mo.ru/docs/articles/documents/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%8F%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D0%B8%D1%8F%20%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D1%8B.pdf>

3. Плехов А. Н. Психологические условия развития вторичной языковой личности преподавателя-лингвиста : диссертация ... кандидата психологических наук : 19.00.07 / Антон Николаевич Плехов. – Нижний Новгород : Нижегород. гос. пед. университет, 2007. – 210 с.
4. Халеева И. И. Актуальные проблемы межкультурной коммуникации / И. И. Халеева. – М. : МГЛУ, 1999а – 200с/
5. Халеева И. И. Интеркультура – третье измерение межкультурного взаимодействия? (из опыта подготовки переводчиков) / И. И. Халеева // Актуальные проблемы межкультурной коммуникации. – М., 1999. – С. 5 – 14. – (Тр. / МГЛУ; вып. 444)
6. Халеева И. И. Основы теории обучения иноязычной речи (подготовка переводчика) / И. И. Халеева. – М. : Высшая школа, 1989. – 238с.
7. Common European Framework of References for Languages: Learning, Teaching, Assessment. – Cambridge University Press, 2001. – 260p.
8. Competence-based learning. A proposal for the assessment of generic competences / A. V. Sánchez, M. P. Ruiz (eds.). – Spain : university of Duesto, 2008. – 334p.
9. Ek. J. A. Van Objectives for foreign language learning. – Strasbourg : Concil of Europe. – 1986.
10. Hinner M. B. The importance of intercultural communication in globalized world / M. B. Hinner. – 1998. – Mode of access : <http://www.bwl.tu-Freiburg.de/english/forschung/Global/pdf>

Стаття надійшла до редакції 13.11.2016 р.

СКОРОБАГАТА О.

Глуховский национальный педагогический университет имени А.П. Довженко, Украина

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ВТОРИЧНОЙ ЯЗЫКОВОЙ ЛИЧНОСТИ УЧИТЕЛЯ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ В ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ

Статья посвящена проблеме формирования вторичной языковой личности будущих учителей иностранных языков. Основное внимание автора акцентируется на анализе понятий «языковая личность», «вторичная языковая личность». Отмечается корреляция степени сформированности вторичной языковой личности и ее способности к осуществлению межкультурной коммуникации. Автором предпринимается попытка очертить обобщенную структуру вторичной языковой личности будущих учителей иностранных языков, определить условия формирования вторичной языковой личности в теории и методике обучения иностранным языкам.

Ключевые слова: подготовка учителя иностранного языка, межкультурная коммуникация, языковая личность, вторичная языковая личность.

SKOROVANATA O.

Glukhiv national pedagogical University named after A. P. Dovzhenko

THEORETICAL GROUNDS FOR FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS' SECOND LANGUAGE PERSONALITY FORMING IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

The Pedagogical Constitution of Europe emphasizes on the fact that the most important competency of a XXI century pedagogue is to provide an educational environment that facilitates prosperity of every child and forms his rich spiritual world.

Future foreign language teacher's professional and personal self-realization is realized with the help of a foreign word, foreign language, foreign language activities.

That's why finding the ways of training, which will be able to provide second language personality developing of his/her students in foreign language communication, is now in the fields of vision of many educators.

Therefore it is necessary to facilitate the process of teachers training to enable them to meet the needs of society in various fields of human activity, particularly in the field of foreign language education. It should be also mentioned that to understand a second language personality of a

person we are to take into account the foreign language teacher's second language personality. It is the culture of his/her speech, his/her intellectual qualities that contribute to creating new communication strategies, as well as a positive atmosphere of foreign language communication.

The concept «second language personality» as a criterion for a person's ability to participate in cross-cultural communication was developed and introduced in usage when the theory of foreign speech understanding was being worked out.

We want to support the idea of the educators who believe that the second language personality forming should be the aim of not just foreign language teachers' training, but the strategic goal of the state policy in Ukraine. We regard the formed level of second language personality as the criterion for the efficiency of foreign language teaching in the country and we want to support the point of view of the educators which consider the task of a secondary language personality forming to be a priority in foreign language teachers' training (M. Yevdokimova, A. Marynycheva and others).

A foreign language teacher for a united Europe should be a person willing to teach children to carry out cross-cultural communication. Only the person with a highly developed second language personality will teach how to use various linguistic and stylistic means inherent the spoken foreign language.

The analysis of the problem of foreign language teachers' training proves the fact that the successful cross-cultural communication is to take place if the communication partners are aware of the fact of «foreignness» of each other. Thus the ability to interact at the intercultural level should be specially formed, and the range of skills may vary depending on the contingent of trainees. Nowadays we can only talk about the traits of teachers' second language personality forming. Taking into account the fact that our country has current problems with the level of foreign languages knowledge in general we can only presume the foundation for second language personality forming at higher educational establishments.

We want to admit that the second language personality is a new and important property of a person studying a foreign language. Among a number of second language personality definitions we stick to I. Khaleyeva's opinion that in order to implement cross-cultural communication a foreign language teacher should gradually form a second language personality of his/her students. We understand a second language personality as the active participant of communication more or less able to learn, to describe, to evaluate, to transform the surrounding reality and to be engaged in dialogues with people by means of a foreign language.

The mutual understanding in any interaction depends on the degree of resemblance of participants' linguistic picture of the word. Thus it is necessary to develop a new property of a foreign language teacher's personality, i.e. a second language personality. It presupposes that the person possesses the lexicon (i.e. semantic level of the languages), the thesaurus, forming a linguistic and conceptual world picture, and realizes the pragmatic level of the language (i.e., the system of activity and communication needs of typical representative of a country which language is studied)

According to Yu. Karaulov theory, at first or verbal and semantic level forming the language personality will be carried out by mastering vocabulary of the language studied. Despite the fact that the second stage of language personality forming is realized at the level of stereotypes, it is necessary to teach students to perceive verbal and semantic foundation of the foreign language.

The second or thesaurus level involves the development of language and cognitive awareness, which is peculiar to native speakers of the language studied. I. Halyeyeva divides this level into two sublevels: "thesaurus-1" and "thesaurus-2." The formation of linguistic consciousness, based on the linguistic world picture is realized on the first sublevel. This sub-level is closely connected with the associative and verbal nature of the language. The second sub-level correlates with actual knowledge of the world that form the cognitive consciousness, and thus overall the picture of the world as a conceptual system.

The core component that determines the entire structure of a language personality is a higher motivational level. The units of this level are not words and thesaurus elements but communicative needs. They are caused by the paradigm of all social and individual behavior and include motives, goals, the system of values and interests. So we can assume that the same is true for the second language personality.

The process of a foreign language learning can be considered effective if students are able to understand the idea of the message, and to make conclusion relevant to the situation of

communication not only by decoding information using only language skills. Of particular importance is the ability to formulate appropriate assumptions about what is meant by the source, which relied on his/her national system of ideas and images.

Therefore, we believe that in future foreign languages teachers' training it is necessary to consider the system of values of the country the language of which they studied. In this connection, it is necessary to «dive» into the mass consciousness of native speakers to be able to understand national cultural constants and social and cultural variables.

When outlining the task of foreign languages teachers' secondary language personality forming we consider it necessary to support Iryna Halyeyeva's theory who holds it that to form the corresponding personality the analytical ability to understand the unique specificity of another culture should be developed? But it isn't a sufficient effort. The process is considered to be effective when the future foreign language teacher integrates in himself/herself the elements of the foreign culture

The basic conditions of second language personality forming in theory and methodics of foreign languages teachers' training are as follows:

foreign languages mastering is impossible without a focus on readiness for cross-cultural communication, cross-cultural interaction. Accordingly foreign languages teaching at a level unacceptable mastering speech code is unbearable. An important component of the learning process should become the introduction into the linguistic picture of the world of language natives, into their national conceptual sphere;

such components as thesaurus-1 and thesaurus-2 singled out in the structure of the language personality should become the basic components. Without such constituent parts the secondary language personality forming will be not possible. Thesaurus-2 correlates with knowledge about the world that form the cognitive consciousness and thus form a picture of the world at a conceptual system;

the most difficult and important task of mastering the culture of the country which language is being studied is penetration into the cognitive sphere of its native speakers and formation of the new concepts in the structure of the language learners' personality.

Despite the fact that a number of researchers emphasize the similarity of language and «secondary» language personality, we treat the latter as a result of the process of modeling new quality of future teachers on the basis of already the formed one.

Keywords: *training of teachers of a foreign language, intercultural communication, linguistic personality, secondary linguistic personality*